

prima instanță - D. Șușchevici,
instanța de apel - N. Vascan, V. Negru, E. Fistican

DECIZIE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de recurentul societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei”,

în pricina civilă înaintată de societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” împotriva Întreprinderii Mixte „Wholemark-M”, societatea cu răspundere limitată „Etulia Mix” (în procedura falimentului) cu privire la recunoașterea valabilității contractului de cesiune a creanței,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care s-a restituit apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei”,

c o n s t a t ă:

La 08 octombrie 2014 societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Mixte „Wholemark-M”, societatea cu răspundere limitată „Etuliamix” (în procedura falimentului) solicitând recunoașterea valabilității contractului de cesiune a creanței nr.110 din 10 octombrie 2011 încheiat între societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei”, societatea cu răspundere „Wholemarc-M” și societatea cu răspunderea „Etulia-Mix”.

Prin hotărârea judecătoreii Centru mun. Chișinău din 11 februarie 2014, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” și s-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Floarea Viei” în beneficiul societății cu răspundere „Wholemarc-M”, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanței societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” a declarat apel la 10 martie 2016 împotriva hotărârii judecătoreii Centru mun. Chișinău din 11 februarie 2014, solicitând emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” și s-a

acordat termen pentru prezentarea apelului motivat și a plății taxei de stat în mărime de 202,50 lei, pînă la 22 iunie 2016, ora 11³⁰.

S-a explicat apelantului că în cazul neînlăturării neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită fără de examinare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 s-a restituit cererea de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La 04 iulie 2016 societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 de restituire a cererii de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii recurate ca ilegală.

Recurentul, în motivarea recursului a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

Susține că pînă la data emiterii încheierii de a nu da curs cererii de apel apelantul societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei”, a depus apel motivat și a prezentat dovada plății taxei de stat, fiind conștienți de consecințele nerespectării indicațiilor instanței

Menționează că după înlăturarea neajunsurilor, apelul urma a fi pus pe rol pentru examinare, iar faptul că din oarecare motive apelul motivat și dovada plății taxei de stat nu au fost atașate la materialele dosarului, acest fapt nu poate fi imputat apelantului.

Consideră recurentul că prin soluția instanței de apel se încălcă prevederile art. 6 § 1 din Convenție și anume accesul la justiție.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 a fost emisă în lipsa părților.

Potrivit art. 425 Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel a adoptat încheierea la 22 iunie 2016, iar recurentul a depus recurs la 04 iulie 2016, astfel potrivit normei citate recursul este depus în termen.

Examinînd materialele dosarului, încheierea recurată prin prisma motivelor de recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii în instanța de apel **pentru examinarea cererii de apel în fond în același complet de judecată** din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Încheierea recurată este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la faza de primire a apelului și cu aprecierea incompletă a probelor și circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către instanța de recurs este considerată neîntemeiată.

Din materialele dosarului se constată că la 08 iunie 2016 societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” a depus apel motivat împotriva hotărîrii judecătorești Centru mun. Chișinău din 11 februarie 2014 și a prezentat ordinului de plată a taxei de stat nr.207 în sumă de 202,50 lei, achitată la 02 iunie 2016, fiind înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău cu nr.10537.

Astfel, se denotă că apelantul a înlăturat neajunsurile în termen, în vederea respectării indicațiilor date de instanță.

În conformitate cu art. 369 alin. 1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Din materialele cauzei derivă că în termenul acordat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016 de a nu da curs cererii de apel apelantul societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” a depus apelul motivat și a prezentat dovada plății taxei de stat, iar apelul acestuia urma a fi pus pe rol pînă la data emiterii încheierii de restituire a cererii de apel.

Prin urmare, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat că apelantul societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” nu a întreprins toate măsurile necesare în acest scop în termenul acordat de către instanță, restituind apelul pe motiv că nu au fost lichidate în termenul stabilit de instanță neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016.

Or, prin soluția emisă, instanța de apel nu a ținut cont de constatările jurisprudenței CtEDO, care menționează că atunci când există o „*contestație privind drepturi și obligații cu caracter civil*”, art. 6 § 1 garantează fiecărui justițiabil dreptul ca această contestație să fie prezentată în fața unei instanțe. Acest articol consacră astfel „*dreptul la instanță*”, între care dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un aspect. La acesta se adaugă garanțiile prevăzute de art. 6 § 1 în ceea ce privește organizarea și compunerea instanței și în ceea ce privește desfășurarea procedurii. Ansamblul formează, pe scurt, dreptul la un „*proces echitabil*” (*Golder împotriva Regatului Unit*, pct. 36).

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel greșit a constatat că cererea de apel depusă de către Negară Vasile nu corespunde exigențelor prevăzute de art. art. 364 și 365 Codul de procedură civilă.

Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „*concret și efectiv*” (*Bellet împotriva Franței*). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” [*Bellet împotriva Franței, Nunes Dias împotriva Portugaliei* în privința normelor privind citarea de a compărea în instanță]. Legislația referitoare la formalitățile și termenele care trebuie respectate pentru a formula un recurs vizează asigurarea bunei administrări a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice (*Cañete de Goñi împotriva Spaniei*, pct. 36). Astfel, reglementarea în cauză sau aplicarea acesteia nu trebuie să împiedice justițiabilul să se prevaleze de o cale de atac disponibilă [*Miragall Escolano și alții împotriva Spaniei, Zvolisky și Zvolaska împotriva Republicii Cehe*, pct. 51].

Totodată, dreptul de acces la un tribunal urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Pornind de la statuarea drepturilor și libertăților persoanei ca valori supreme, Colegiul relevă că instituția apelului împotriva hotărîrilor instanței de fond, este menită să asigure protecția efectivă a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice.

Curtea reamintește ca art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanța cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Avînd în vedere cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 este neîntemeiată și se impune necesitatea admiterii recursului, casării încheierii recurate și restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de apel în fond în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 în pricina civilă înaintată de către societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” împotriva Întreprinderii Mixte „Wholemark-M”, societatea cu răspundere limitată „Etulia Mix” (în procedura falimentului) cu privire la recunoașterea valabilității contractului de cesiune a creanței, prin care s-a restituit apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Floarea Viei” și se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de apel în fond.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte ședinței,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari